

μανούλα

μανούλα, η, ουσ. [υποκορ. του ουσ. μάνα]. **1.** μάνα μικρής ηλικίας: «στα δεκαεπτά της είχε γίνει μανούλα». **2.** χαϊδευτική προσφώνηση της μάνας. (Λαϊκό τραγούδι: **μανούλα**, θα φύγω, μην κλάψεις για μένα, η μοίρα το γράφει μονάχος να ζω).

- *είναι μανούλα (σε κάτι), είναι ικανότατος, πολύ επιτήδειος, πολύ έμπειρος σε μια δουλειά ή σε μια τέχνη: «ο τάδε είναι μανούλα γι' αυτή τη δουλειά που θέλεις να κάνεις || σ' αυτού του είδους τις κατασκευές είναι μανούλα ο τάδε».*

- *θα κλάψουν μανούλες, θα γίνει μεγάλο κακό, μεγάλη αναταραχή, θα επιβληθούν αυστηρές ποινές, σκληρές τιμωρίες: «αν δεν τελειώσει η δουλειά στη συγκεκριμένη ημερομηνία, θα κλάψουν μανούλες».* (Λαϊκό τραγούδι: *θα γίνει χαμός, μεγάλος χαμός, θα κλάψουν μανούλες απόψε*).

- *μανούλα μου!* **α.** χαϊδευτική προσφώνηση σε αγαπημένο πρόσωπο η οποία δηλώνει αγάπη, στοργή, τρυφερότητα ή πόθο: «άργησες, μανούλα μου, και μ' έφαγε η αγωνία || όλο το βράδυ, μανούλα μου, το πέρασα με τη σκέψη σου». (Λαϊκό τραγούδι: **μανούλα μου** μανίτσα μου θα πάρω τη βαλίτσα μου). **β.** επιφωνηματική έκφραση φόβου: «μανούλα μου, θα σκοτωθούμε!».

- *να μη χαρώ τη μανούλα μου!* όρκος για να γίνουμε πιστευτοί σε αυτά που λέμε σε κάποιον: «να μη χαρώ τη μανούλα μου, αν σου λέω ψέματα!». Συνών. *να μη χαρώ ό,τι αγαπώ! / να μη χαρώ τα μάτια μου! / να μη χαρώ τα νιάτα μου! / να μη χαρώ τα παιδιά μου! / να μη χαρώ τη ζωή μου! / να μη χαρώ τη μάνα μου! / να μη χαρώ το στεφάνι μου(!)*.

- *να χαρείς τη μανούλα σου!* παρακλητική έκφραση σε κάποιον για εύνοια ή εξυπηρέτηση: «να χαρείς τη μανούλα σου, βοήθησέ με να τελειώσω αυτή τη δουλειά!». Πολλές φορές, της φρ. προτάσσεται το *αμάν* ή το *έλα*. Συνών. *να χαρείς ό,τι αγαπάς! / να χαρείς τα μάτια σου! (τα δυο!) / να χαρείς τα νιάτα σου και τη λεβεντιά σου! (και την ομορφιά σου!) / να χαρείς τα παιδιά σου! / να χαρείς τη ζωή σου! / να χαρείς τη μάνα σου! / να χαρείς το στεφάνι σου(!)*.

- *ωχ, μανούλα μου!* επιφωνηματική έκφραση πόνου, παράπουνου, απελπισίας ή απογοήτευσης: «ωχ, μανούλα μου, δεν αντέχω άλλα βάσανα!».

Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας